

КОНСПЕКТ

по учебната дисциплина „Политика на национална и международна сигурност”

специалност:

“Публична администрация”;

учебна 2009/2010 г., редовно обучение

1. Основни понятия в политическата наука. Политически субекти. Политика. Политически процес. Предмет и обхват на науката. Добро политическо управление. Методи за политическо насочване и координиране.
2. Модели на публична политика. Критерии за избор на политически модел за анализ, аргументиране и обяснение на политики.
3. Същност на публичната политика. Структура и обхват на публичните политики. Цели и задачи на правителствената политика.
4. Класическо разбиране за сигурност. Национален и международен контекст на сигурността. Същност на сигурността. Описание на средата за сигурност. Обекти и субекти на сигурността. Основни фактори за сигурност.
5. Съвременни широки схващания за сигурността. Национален и международен контекст на сигурността. Общество на сигурност. Комплекс на сигурността. Йерархия на сигурността и видове сигурност. Политическа, военна, икономическа, социална, екологическа, демографска, енергийна сигурност. Основни измерения на националната и международна сигурност.
6. Глобално политическо обкръжение. Сигурност и „новите войни”. Опасности, заплахи и рискове за глобалната, регионална, европейска и национална сигурност.
7. Политика за национална сигурност. Поява и развитие на теоретичните идеи за националната сигурност. Национална сигурност и външна политика. Национализъм и национална сигурност. Политически и правен механизъм на националната сигурност. Система от мерки за защита на националната сигурност, правна регламентация и политическа отговорност.
8. Политика за международна сигурност. Модели за международна сигурност. Алтернативни подходи – колективна сигурност, двустранни и многостранни съюзи, и коалиции; независимост и неутралитет. Разоръжаване, мерки за укрепване на доверието и верификация. Операции за поддържане на мира, едностранни инициативи.
9. Компетенции на Народното събрание и Президента.

10. Компетенции на Министерския съвет, местното самоуправление и местната администрация.
11. Концепция за националната сигурност. Военна доктрина, Бяла книга за отбраната. Стратегически преглед и Стратегия за сигурност.
12. Специална нормативна уредба в Сектора за сигурност и отбрана.
13. Въведение в мениджмънта на националната и международна сигурност.
14. Решения по националната и международна сигурност.
15. Управленски подходи и методи в националната и международна сигурност. Функционално, програмно и ситуационно управление на сигурността.
16. Управленски цикъл. Стратегическо, организационно и оперативно управление
17. Естество на войната и въоръжения конфликт. Видове конфликти. Характеристики на съвременния конфликт. Въоръжена борба.
18. Военни измерения на сигурността. Военна мощ. Отбранителен продукт.
19. Отбранителни способности. Трансформация на отбранителните способности. Международни експедиционни операции.
20. Интегрирано гражданско-военно ръководство на отбраната.
21. Присъединяване и членство в Северноатлантическия алианс.
22. Национално участие в Общата европейска политика за сигурност и отбрана.
23. Двустранни и многостранни коалиционни договори за отбрана и сигурност.
24. Дейност на ООН и национална политика.
25. Политика на сигурност и военно-граждански отношения.
Граждански контрол върху системата за национална сигурност – особености и видове.

Библиография

Основна литература

- 1) Иванов, Т., Мениджмънт на сигурността и отбраната, УИ “Стопанство“, С., 2008.
- 2) Христов, П., Конституционният термин национална сигурност. В сб. Конституционализъмът и съвременното развитие на България, Варна, 2002, стр. 116-130.
- 2) Христов, П., Класификация на заплахите на националната сигурност като метод за тяхната идентификация и оценка, Научен алманах на ВСУ, Серия “Юридически науки и обществена сигурност”, 2001, кн. 1, стр. 20-29.
- 4) Иванов, Т., Новата роля на държавата за гарантиране на националната сигурност, Научен алманах на ВСУ, Серия “Общество и личност”, 2002, кн. 4, стр. 39-50.

5) Генов, Г., А. Гочев, Д. Динков, Националната сигурност и демократизирането на гражданско военните отношения в България, кн. 2, С., 1997.

Допълнителна литература

- 1) Рачев, В. и к-в, Национална и международна сигурност, С., 2005.
- 2) Стефанов, Г., Международна сигурност, С., 1997.
- 3) Рачев, В., О. Аврамов, Г. Кръстев, Националната сигурност и демократизирането на гражданско военните отношения в България, кн. 1, С., 1996.
- 4) Слатински, Н., Измерение на сигурността, С., 2000.
- 5) Загоров, О., Конфликт и сигурност, „Авангард „Прима”, С., 2006.
- 6) Кънчев, Р., Съвременните военни доктрини за национална сигурност, С., 1999.
- 7) Алтернативи на политиката на сигурност на Р България в условията на демократичен преход., Под. ред. На Г. Генов, С., 1998.
- 8) Новата архитектура на сигурността в Европа и ранното сигнализиране и предотвратяване на конфликти. Под. ред. На А. Гочев, С., 1997.
- 9) Пантев, П., В. Рачев, Т. Тагарев, Проблеми на гражданско военните отношения в България: подходи за усъвършенстване на гражданския контрол над въоръжените сили, С., 1996.
- 10) Romm, J., Defining National Security, Council on Foreign Relations Press, New York, 1993.

2009/2010 г.

Преподавател,
проф. д-р Т. Иванов